

DRIFTSTILSKUDSLOVEN OG KOMMUNERS STØTTE TIL KULTUR

Når en kommune vil give tilskud til en kulturel institution, kan det være lidt af en jungle at finde rundt i, hvilke regler der gælder. Dels skal der være hjemmel til at yde støtten, dels gælder der nogle processuelle regler. I denne artikel tager vi fat på de processuelle regler i driftstilskudsloven.

Kompleksiteten i reguleringen afholder ikke kommunerne fra at støtte mange forskellige kulturelle aktiviteter. Hvert år giver kommunerne nemlig driftstilskud for et trecifret millionbeløb til en række kulturelle institutioner, herunder en række

statsanerkendte institutioner og museer. Kommunerne skal være opmærksomme på at overholde de forskellige regelsæt, der gælder i forbindelse hermed. Driftstilskudsloven (lov nr. 1531 af 21. december 2010) er et af disse regelsæt.

SAMSPILLET MELLEM REGLERNE

Når kommunerne giver støtte til kultur, skal de – udover at sikre sig, at der er hjemmel til at give støtten – være opmærksomme på, om driftstilskudsloven finder anvendelse. Det gør den, hvis institutionen eller foreningen også modtager støtte fra Kulturministeriet.

DRIFTSTILSKUDSLOVEN

Det fremgår af driftstilskudsloven, at tilsynsforpligtelsen påhviler den offentlige hovedtilskudsyder. Den offentlige hovedtilskudsyder er ifølge loven den offentlige myndighed, der giver den største del af det offentlige driftstilskud til den pågældende institution.

Hvis kommunen giver det største tilskud og dermed er hovedtilskudsyder, påhviler tilsynsforpligtelsen således kommunen.

Driftstilskudsloven danner rammen for det tilsyn, som de institutioner og foreninger, der modtager driftstilskud fra Kulturministeriet, er underlagt.

Driftstilskudsloven indeholder bl.a. regler om:

- indholdet af tilskudsmodtagers vedtægter
- tilskudsmodtagers ledelse (bestyrelse, direktion, forretningsorden med bestemmelser om inhabilitet og tavshedspligt og vederlagets størrelse)
- indsendelse af budget, regnskab og oplysning om væsentlige ændringer.

Driftstilskudsloven giver således ikke hjemmel til at yde tilskud, men regulerer den kontrol, der skal sikre, at et tilskud rent faktisk bruges til det formål, det er bevilget til.

Hensigten med reglerne i driftstilskudsloven er at afgrænse og fastsætte indholdet af tilsynsforpligtelsen og dermed sikre det nødvendige tilsyn. Samtidigt er hensigten at sikre, at de vilkår for tilsyn, som opstilles for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet, er de samme, uanset hvilken offentlig myndighed der i det konkrete tilfælde har tilsynsforpligtelsen.

SÆRLIGT OM DRIFTSTILSKUDSLOVENS KRAV TIL TILSKUDSMODTAGERENS VEDTÆGTER

Tilsynsforpligtelsen består blandt andet af pligten til at påse, at tilskudsmodtagerens vedtægter lever op til kravene i driftstilskudsloven.

Driftstilskudslovens kapitel 3 og 4 indeholder bestemmelser om vedtægter i henholdsvis selvejende institutioner og foreninger.

Det fremgår af bestemmelserne, at hovedtilskudsyderen skal påse, at vedtægterne indeholder de elementer, der fremgår af driftstilskudsloven (navn, hjemsted, formål mv.), i de tilfælde, hvor sektorlovgivningen ikke indeholder selvstændige bestemmelser om godkendelse af vedtægter for den pågældende institution eller forening.

Udover de krav til vedtægterne, som fremgår af selve loven, kan det for den kommunale hovedtilskudsyder også være relevant at få indarbejdet vilkår, som blandt andet understøtter rammerne for lovlig kommunal virksomhed efter kommunalfuldmagten. Det kan være vilkår om følgende:

- At støttemodtager alene må udføre lovlige kommunale opgaver.
- At vedtægtsændringer alene er gyldige, hvis de er godkendt af kommunen.
- En begrænsning af udlodning af overskud.
- Pligt til at agere i overensstemmelse med almindelige offentligretlige grundsætninger, fx at støttemodtager efterlever vejledningen om god adfærd i det offentlige.
- Krav til styringen af modtageren (governancestruktur) – eventuelt krav om kommunal indflydelse.

OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

Kommunen bør som hovedtilskudsyder indarbejde driftstilskudslovens krav som en del af vilkårene for tilskuddet. Herved er kravene en del af aftalegrundlaget mellem kommunen og tilskudsmodtageren, hvilket letter den efterfølgende tilsynsopgave.

Kommunen bør forud for, at tilskuddet meddeles, blandt andet overveje følgende:

- Hvad er hjemmelsgrundlaget for støtten?
- Hvem er støttemodtager, og hvordan er støttemodtager organiseret (forening, aktieselskab, fond)?
- Udøver støttemodtager aktiviteter, der indebærer, at EU's regler om statsstøtte kommer i spil?

- Udøver støttemodtager aktiviteter, der indebærer, at støtten skal øremærkes?

Kommunen kan ofte med fordel lave et årshjul i kontrakten, som sikrer, at parterne løbende har fokus på at følge op på, at kontraktens vilkår overholdes. Kommunen bør dokumentere tilsynet løbende. Derudover bør kommunen være opmærksom på at sikre historikken i tilfælde af, at medarbejdere (på begge sider) udskiftes ■

ØREMÆRKNING AF STØTTEN

Hvis støttemodtageren varetager andre (fx kommercielle) aktiviteter, skal støtten øremærkes for at sikre, at de kommunale støttekroner alene går til lovlige kommunale aktiviteter.

Ikke al slags støtte kan øremærkes. Hvis kommunen i stedet for et driftstilskud fx udlåner anlæg eller lokaler uden at opkræve leje, eller opkræver en leje, der er lavere end markedsprisen, er der tale om kommunal anlægsstøtte. Denne støtte kan ikke øremærkes, da arealerne kan bruges til andet end lovlige kommunale opgaver. Er dette tilfældet, må støttemodtageren kun varetage lovlige kommunale opgaver.

Rikke Søgaard Berth
Partner, advokat
rsb@horten.dk

Sidsel Marcussen
Advokat
sim@horten.dk

Simone Reinhardt Nielsen
Advokatfuldmægtig
srn@horten.dk

HVORNÅR KAN KOMMUNER GIVE TILSKUD?

Kommunal støtte kræver altid hjemmel. Hjemlen kan findes i den skrevne lovgivning eller i de ulovfæstede retsgrundsætninger om kommunalfuldmagten. Kommuner kan efter kommunalfuldmagten give tilskud til kultur, hvis kommunen derved varetager *en lovlig kommunal interesse*. Er der tale om en lovlig kommunal interesse, følger det desuden af tilsynspraksis, at kommunen skal overholde følgende tre kriterier:

- Støtten kommer alle eller en sagligt afgrænset kreds til gode.
- Støtten ikke i det væsentligste retter sig mod borgere uden for kommunen.
- Støtten ydes i overensstemmelse med opgavefordelingen mellem stat, regioner og kommuner.